

УГОДА

між Урядом України та Урядом Італійської Республіки про сприяння та взаємний захист інвестицій

{Угоду ратифіковано Законом № 512/96-ВР від 15.11.96}

Дата підписання: 02.05.1995

Дата ратифікації Україною: 15.11.1996

Дата набрання чинності для України: 12.09.1997

Уряд України та Уряд Італійської Республіки, які надалі іменуються "Договірні Сторони",

маючи намір створити сприятливі умови для поліпшення економічного співробітництва між двома країнами, особливо в тому, що стосується інвестування капіталу інвесторами однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони, та

визнаючи, що надання сприяння та взаємного захисту таким інвестиціям, на основі міжнародних угод, робитиме внесок в стимулювання ділової ініціативи, яка прискорить процвітання обох держав,

домовились про таке:

Стаття 1 Визначення

Для цілей цієї Угоди:

1. Термін "інвестиція" означатиме будь-який вид майна, інвестованого до або після набуття чинності цією Угодою фізичною або юридичною особою Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони, передбачаючи, що інвестицію здійснено відповідно до законів та правил останньої Договірної Сторони, та включатиме, зокрема, але не виключно:

а) рухоме та нерухоме майно, так само як і будь-які інші права власності та права "in rem", такі як заставні, права утримання, забезпечення за позикою;

б) акції, цінні папери, боргові зобов'язання або будь-яку іншу форму участі в компанії та будь-які інші інструменти кредиту, так само як і зобов'язання уряду;

в) вимоги стосовно грошей або будь-якого виконання зобов'язань, що має економічну цінність, пов'язану з інвестицією, так само як і реінвестовані прибутки та природи капіталу;

г) авторське право, комерційні товарні знаки, патенти, промислові зразки та інші права інтелектуальної та промислової власності, ноу-хау, торговельні секрети, фірмові найменування та гудвіл;

д) будь-яке економічне право, надане згідно з законом або контрактом та будь-які ліцензії та концесії, надані відповідно до чинних положень щодо економічної діяльності, включаючи право на розвідування, видобування та експлуатацію природних ресурсів;

є) будь-який приріст вартості початкової інвестиції.

Будь-яка зміна форми інвестиції не змінюватиме таким чином їх природи.

2. Термін "інвестор" означатиме будь-яку фізичну або юридичну особу Договірної

Сторони, яка інвестує, прямо або через свої власні дочірні компанії, на території іншої Договірної Сторони.

3. Термін "фізична особа" стосовно будь-якої з Договірних Сторін означатиме будь-яку фізичну особу, яка має громадянство цієї держави згідно з її законодавством.

4. Термін "юридична особа" стосовно будь-якої з Договірних Сторін означатиме будь-яку установу, яка заснована або іншим належним чином організована згідно з законодавством однієї з Договірних Сторін та має свій головний офіс на території однієї з Договірних Сторін та визнана нею.

5. Термін "доходи" означатиме суми, одержані внаслідок інвестиції, та зокрема, хоча не виключно, включатиме прибутки, відсотки, приріст капіталу, дивіденди, роялті, плату за послуги та будь-які інші форми платежів як у грошовому, так і в матеріальному вигляді.

6. Термін "територія" означатиме, на додаток до зон, що містяться в сухопутних межах, "морські зони". Останні також охоплюватимуть морські та підводні зони, над якими Договірна Сторона здійснює суверенітет, суверенні права або юрисдикцію згідно з міжнародним правом.

7. "Інвестиційна угода" означатиме угоду між Договірною Стороною (або її агентствами чи органами) та інвестором іншої Договірної Сторони стосовно інвестиції.

8. "Право доступу" означатиме право інвестора Договірної Сторони отримати дозвіл на здійснення інвестиції на території іншої Договірної Сторони.

Стаття 2

Сприяння та захист інвестицій

1. Обидві Договірні Сторони заохочуватимуть інвесторів іншої Договірної Сторони здійснювати інвестиції на їх території відповідно до їх законів та правил.

2. Інвестиції однієї з Договірних Сторін матимуть право доступу до інвестиційної діяльності на території іншої Договірної Сторони відповідно до законодавства останньої Договірної Сторони не менш сприятливе, ніж те, що надається згідно з пунктом 1 Статті 3.

3. Обидві Договірні Сторони в будь-який час забезпечуватимуть справедливе та рівне ставлення до інвестицій інвесторів іншої Договірної Сторони. Обидві Договірні Сторони забезпечуватимуть, що управління, підтримання, використання, трансформацію, отримання прибутків та розпорядження інвестиціями, здійсненими на їх територіях інвесторами іншої Договірної Сторони, так само як і юридичними особами, зокрема, але не виключно, компаніями та підприємствами, в які такі інвестиції здійснено, ніяким чином не зазнаватимуть несправедливих або дискримінаційних заходів.

4. Кожна Договірна Сторона створюватиме та підтримуватиме на своїй території сприятливі економічні та юридичні умови з метою дозволів інвестицій інвесторів іншої Договірної Сторони згідно з її законодавством, включаючи сумлінне погодження на всі зобов'язання, взяті стосовно кожного специфічного інвестора.

Стаття 3

Національний режим та режим найбільш сприятливої нації

1. Обидві Договірні Сторони в межах своїх власних територій надаватимуть здійсненим інвестиціям та доходам, отриманим від них інвесторами іншої Договірної Сторони, не менш сприятливий режим, ніж той, який надається здійсненим інвестиціям та доходам, отриманим її власними інвесторами або інвесторами третіх держав.

2. Якщо чинні міжнародні зобов'язання або ті, які можуть стати чинними в майбутньому

для однієї з Договірних Сторін, містять правила, загальні або специфічні, які надають інвестиціям інвесторів іншої Договірної Сторони режим більш сприятливий, ніж той, що надається цією Угодою, такі правила до тих меж, до яких вони є більш сприятливими, превалюватимуть над цією Угодою.

3. Положення пунктів 1 і 2 цієї Статті не відносяться до переваг та пільг, які одна Договірна Сторона може надавати інвесторам третіх держав згідно з умовами її членства в митному або економічному союзі, спільному ринку, зоні вільної торгівлі, регіональній або субрегіональній угоді, міжнародній багатосторонній угоді або згідно з угодами, укладеними з метою запобігання подвійному оподаткуванню або полегшення прикордонної торгівлі.

Стаття 4

Компенсація за шкоду або втрати

Якщо інвестори однієї з Договірних Сторін зазнають втрат або їх інвестиціям буде завдано збитків через війну, інші форми збройного конфлікту, надзвичайний стан, громадські заворушення або інші схожі події, Договірна Сторона, в якій було зачіплено інвестиції, надаватиме адекватну компенсацію щодо таких збитків або шкоди, незалежно від того, чи спричинені такі збитки або шкода урядовими силами. Компенсаційні платежі будуть вільно переказуваними без зайвої затримки.

Зачіплені інвестори отримуватимуть таке саме ставлення, як і громадяни іншої Договірної Сторони та, в усіх випадках, не менш сприятливе, ніж те, що надається інвесторам третіх держав.

Стаття 5

Експропріація

1. Інвестиції інвесторів будь-якої з Договірних Сторін не будуть, де-юре або де-факто, експропрійовані або піддані заходам, що мають ефект, еквівалентний націоналізації або експропріації (тут і надалі іменується як "експропріація") на території іншої Договірної Сторони, окрім задля суспільних цілей та в державних інтересах.

Експропріація проводитиметься за належним судочинством, на недискримінаційній основі та взамін сплачуватиметься негайна, адекватна та ефективна компенсація.

Така компенсація дорівнюватиме ринковій ціні експропрійованої інвестиції перед моментом, коли було оголошено рішення про експропріацію.

До будь-якої такої компенсації застосовуватиметься обмінний курс, який превалюватиме на дату перед моментом, коли було оголошено рішення про експропріацію.

Компенсація включатиме відсоток, нарахований на основі ставки LIBOR від дати експропріації до дати платежу, робитиметься без затримки та у будь-якому випадку протягом трьох місяців, буде ефективно реалізуваною та вільно переказуваною у конвертованій валюті.

2. У випадку відсутності взаєморозуміння між приймаючою Договірною Стороною та інвестором щодо розміру компенсації, остання базуватиметься на тих самих параметрах, які брались до уваги в документах для започаткування інвестиції.

3. Положення цієї Статті також застосовуватимуться тоді, коли Договірна Сторона експропріює активи компанії, яка інкорпорована або заснована згідно з чинним законодавством на її території та в якій інвестори іншої Договірної Сторони мають частки.

У випадку коли об'єктом експропріації є юридична особа, створена спільно італійським та українським інвесторами, оцінка долі інвестора у валюті інвестиції буде не нижче, ніж

початкова вартість, збільшена на приріст капіталу та переоцінку капіталу, нерозподілені прибутки та резервні фонди, та зменшена на вартість скорочення капіталу та втрат.

4. Інвестор будь-якої Договірної Сторони, який вважає, що вся або частина його інвестиції була піддана експропріації, матиме право на належний перегляд компетентними юридичними або адміністративними владами іншої Договірної Сторони з метою визначення, чи сталися такі заходи та, якщо так, чи такий захід та будь-яка компенсація таким чином відповідає положенням цієї Угоди та принципам міжнародного права, та з метою вирішення всіх відповідних питань.

5. Компенсація розглядатиметься як здійснена, якщо вона була сплачена в тій самій валюті, в якій іноземним інвестором була здійснена інвестиція, до того часу, поки така валюта є або залишається конвертованою або, іншим чином, в будь-якій валюті, прийнятій інвестором. Компенсація буде вільно переказуваною.

6. Положення цієї Статті також застосовуватимуться до прибутків, отриманих внаслідок інвестиції та, у випадку припинення дії, сум від ліквідації.

7. Якщо після відчуження як наслідку експропріації відповідне майно не було використане повністю або частково для цієї мети, власник або його уповноважений має право повторного придбання майна за ринковою ціною.

Стаття 6

Репатріація капіталу, прибутків та доходів, які відносяться до інвестиції

1. Кожна з Договірних Сторін гарантуватиме, що інвестори іншої Договірної Сторони можуть переказувати за кордон суми, які відносяться до інвестицій, без зайвої затримки, в будь-якій конвертованій валюті. Такі перекази включатимуть, зокрема, але не виключно:

а) капітал та додатковий капітал, включаючи реінвестований прибуток, використаний для підтримки та збільшення інвестицій;

б) чистий доход, дивіденди, роялті, платежі, відсотки та інші прибутки;

в) надходження від повного або часткового продажу, або повної або часткової ліквідації інвестиції;

г) винагороди та премії, що сплачуються громадянам іншої Договірної Сторони за роботу та послуги, виконані у зв'язку з інвестицією, здійсненою на території іншої Договірної Сторони, в обсягах та шляхом, який встановлений чинними національним законодавством та правилами.

2. Кожна Договірна Сторона надаватиме інвесторам іншої Договірної Сторони умови для переказу за кордон, без зайвої затримки, в будь-якій конвертованій валюті, фондів на сплату позик, пов'язаних з інвестицією та платежів відповідних відсотків.

3. Без обмежень обсягів Статті 3 цієї Угоди Договірні Сторони застосовуватимуть до переказів, згаданих у пункті 1 цієї Статті, режим не менш сприятливий, ніж той, що надається до інвестицій, здійснених інвесторами третіх держав, у випадку, коли він є більш сприятливим.

Стаття 7

Суброгація

У випадку, коли одна Договірна Сторона або її інституція надали гарантію щодо некомерційних ризиків інвестиції, здійсненій одним з її інвесторів на території іншої Договірної Сторони, та здійснила платіж згаданому інвестору на підставі цієї Угоди, інша Договірна Сторона визнаватиме набуття прав інвестора першою Договірною Стороною або її

інституцією.

Стаття 8

Процедури переказу

1. Перекази, згадані у Статтях 4, 5, 6 та 7, здійснюватимуться без зайвої затримки та, в усіх випадках, протягом шести місяців після виконання всіх податкових зобов'язань та робитимуться у конвертованій валюті. Всі перекази здійснюватимуться за переважним обмінним курсом, який застосовується на дату, коли інвестор запитав на відповідний переказ, за винятком положень пункту 3 Статті 5 стосовно обмінного курсу, який застосовується у випадку одного із заходів, згаданих у пункті 2 Статті 5.

2. Податкові зобов'язання згідно з попереднім пунктом вважаються виконаними, коли інвестор виконав процедури, передбачені для цього законом Договірної Сторони, на території якої здійснено інвестицію.

Стаття 9

Вирішення спорів між інвесторами та Договірними Сторонами

1. Будь-який спір, який може виникнути між однією Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони щодо інвестицій, включаючи спори стосовно розміру компенсації, вирішуватиметься, наскільки це можливо, дружнім шляхом.

2. У випадку, коли інвестор та одна з Договірних Сторін уклали інвестиційну угоду, застосовуватиметься процедура, передбачена такою інвестиційною угодою.

3. У випадку, якщо такий спір не може бути вирішений дружнім шляхом упродовж шести місяців від дати письмового звернення щодо вирішення, інвестор може передати на свій вибір цей спір для вирішення до:

а) суду Договірної Сторони, який має територіальну юрисдикцію;

б) арбітражного суду "ad hoc" відповідно до арбітражних правил Комісії Організації Об'єднаних Націй з Права Міжнародної Торгівлі (ЮНСІТРАЛ). Приймаюча Договірна Сторона погоджується таким чином прийняти згадані арбітражні правила;

в) Міжнародного Центру для Вирішення Інвестиційних Спорів для імплементації арбітражних процедур згідно з Вашингтонською Конвенцією від 18 березня 1965 року про вирішення інвестиційних спорів між державами та громадянами інших держав, якщо або як тільки обидві Договірні Сторони приєдналися до неї.

4. Обидві Договірні Сторони утримуватимуться від обговорення по дипломатичних каналах будь-якого питання, яке відноситься до арбітражної процедури або юридичних процедур, які відбуваються, до закінчення цих процедур, та одна з Договірних Сторін не матиме права оскаржувати процедуру арбітражного суду або суду в період здійснення процедури, або в іншому випадку в період, який визначений на підставі положень міжнародного або внутрішнього права, що можуть застосовуватися до цього випадку.

Стаття 10

Вирішення спорів між Договірними Сторонами

1. Будь-який спір, який може виникнути між Договірними Сторонами відносно тлумачення та застосування цієї Угоди вирішуватиметься, наскільки це можливо, дружнім шляхом по дипломатичних каналах.

2. У випадку, якщо спір не може бути вирішений упродовж шести місяців від дати, коли одна з Договірних Сторін сповістила письмово іншу Договірну Сторону, спір на запит однієї з

Договірних Сторін передаватиметься до Арбітражного Суду "ad hoc", як передбачено цією Статтею.

3. Арбітражний суд створюватиметься наступним чином: протягом двох місяців після отримання запиту про арбітражний розгляд, кожна з двох Договірних Сторін призначить члена суду. Ці два члени потім оберуть громадянина третьої держави Головою. Голову має бути призначено протягом трьох місяців від дати призначення інших двох членів.

4. Якщо протягом терміну, зазначеного в пункті 3 цієї Статті, призначення не були зроблені, кожна з Договірних Сторін, у випадку відсутності іншої домовленості, звернеться до Президента Міжнародного Суду зробити призначення. У випадку, якщо Голова Суду є громадянином однієї з Договірних Сторін або якщо інші причини перешкоджають йому зробити призначення, буде запрошено Віце-Голову Суду. Якщо з'ясується, що Віце-Голова є громадянином однієї з Договірних Сторін або не може зробити призначення за інших причин, найстарший член Міжнародного Суду, який не є громадянином однієї з Договірних Сторін, буде запрошений зробити призначення.

5. Арбітражний суд досягатиме своїх рішень більшістю голосів та його рішення будуть обов'язковими для обох Договірних Сторін. Кожна Договірна Сторона нестиме витрати відносно своїх членів суду та своїх представників у слуханнях. Витрати відносно Голови та будь-які інші витрати розподілятимуться в рівних частках між Договірними Сторонами.

Арбітражний суд сам визначатиме свої правила процедури.

Стаття 11

Застосування інших положень

1. Якщо питання регулюється цією Угодою та іншою міжнародною угодою, яку підписали обидві Договірні Сторони, або положеннями загального міжнародного права, до Договірних Сторін та до їх інвесторів застосовуватимуться найбільш сприятливі положення.

2. Якщо режим, який надається однією Договірною Стороною інвесторам іншої Договірної Сторони відповідно до її законів та правил, або інших положень, або специфічного контракту, або інвестиційного уповноваження, або інвестиційної угоди є більш сприятливим, ніж той, який надається згідно з цією Угодою, надаватиметься найбільш сприятливий.

3. Якщо після дати здійснення інвестиції відбулась будь-яка зміна в законодавстві Договірної Сторони, на території якої була зроблена інвестиція, стосовно умов захисту, які поширюються на інвестиції, то захист, наданий згідно з попереднім законодавством, не буде порушений.

Стаття 12

Набуття чинності

Ця Угода набуде чинності від дати, коли Договірні Сторони нотифікують одна одну про завершення їх відповідних внутрішніх процедур.

Стаття 13

Поправки

Договірними Сторонами можуть бути узгоджені поправки до положень цієї Угоди. Такі поправки набуватимуть чинності від дати, коли Договірні Сторони нотифікували одна одну про завершення всіх внутрішніх процедур, необхідних для набуття чинності.

Стаття 14

Тривалість та припинення

1. Ця Угода залишається чинною упродовж десяти років від дати нотифікації згідно зі Статтею 12 та залишатиметься чинною на подальший період у 5 років, якщо одна з двох Договірних Сторін не відкличе її письмово щонайменше за один рік до дати її припинення.

2. У випадку, коли інвестиції здійснено до дати припинення, як передбачено пунктом 1 цієї Статті, положення Статей з 1 по 11 залишатимуться чинними упродовж подальших 5 років після вищезгаданих дат.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином уповноважені своїми відповідними Урядами, підписали цю Угоду.

Здійснено в м. Римі 2 травня 1995 року у двох примірниках, українською, італійською та англійською мовами, причому всі тексти є рівно автентичними. У випадку будь-яких розбіжностей перевагу матиме текст англійською мовою.

За Уряд України

(підпис)

**За Уряд Італійської
Республіки**

(підпис)

ПРОТОКОЛ

При підписанні Угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки про сприяння та захист інвестицій Договірні Сторони також погодились про наступні положення, які вважатимуться невід'ємною частиною Угоди.

1. Діяльність, пов'язана з інвестиціями

Положення цієї Угоди будуть також застосовуватись до діяльності, пов'язаної з інвестицією.

Така діяльність включатиме, зокрема, але не виключно: організацію, контроль, управління, утримання та розпорядження компаніями, філіями, агентствами, установами, заводами та іншими закладами для проведення бізнесу; розробку та виконання контрактів; придбання, використання, захист та розпорядження власністю всіх видів, включаючи інтелектуальну власність; позику коштів; купівлю, випуск та продаж простих акцій та інших цінних паперів; та купівлю іноземної валюти для сплати імпорту.

2. На додаток до Статті 2

а) Договірна Сторона (або її агентства або посередники) можуть укласти з інвесторами іншої Договірної Сторони, які здійснюють на території першої Договірної Сторони інвестиції в галузі особливого національного інтересу, інвестиційну угоду, яка встановлюватиме спеціальні правовідносини щодо згаданої інвестиції.

б) Жодна з Договірних Сторін не встановлюватиме будь-яких умов для створення, розширення або продовження інвестицій, які можуть означати прийняття або накладення будь-яких обмежень щодо продажу продукції на внутрішньому або міжнародному ринках, або які встановлюють, що товари мають продаватися на місцевому ринку, або подібні умови.

в) Кожна Договірна Сторона забезпечуватиме ефективні засоби захисту претензій та здійснення прав, що стосуються інвестицій та інвестиційних угод.

г) Громадяни кожної з Договірних Сторін, уповноважені працювати на території іншої Договірної Сторони у зв'язку з інвестицією, згідно з цією Угодою, матимуть право на адекватні умови праці зі здійснення своєї професійної діяльності, відповідно до законодавства приймаючої Договірної Сторони.

е) Відповідно до своїх законів та правил кожна Договірна Сторона вирішуватиме, настільки сприятливо, наскільки можливо, проблеми, пов'язані з в'їздом, перебуванням, роботою та пересуванням на її території громадян іншої Договірної Сторони та членів їх сімей, здійснюючих діяльність, пов'язану з інвестиціями, згідно з цією Угодою.

ф) Юридичним особам, створеним згідно з відповідними законами або правилами однієї Договірної Сторони, якими володіють або які контролюються інвесторами іншої Договірної Сторони, дозволятиметься призначити вищий управлінський персонал на свій вибір, незалежно від громадянства, відповідно до законодавства приймаючої Договірної Сторони.

3. На додаток до Статті 3

Всій діяльності, пов'язаній із придбанням, продажем та транспортуванням необроблених та оброблених матеріалів, енергії, палива та засобів виробництва, так само як і будь-якому іншому виду діяльності, пов'язаному з нею, та у зв'язку з інвестиційною діяльністю, згідно з цією Угодою на території Договірної Сторони надаватиметься режим не менш сприятливий, ніж той, який надається схожій діяльності та ініціативам, здійснюваним інвесторами приймаючої

Договірної Сторони або інвесторами третіх держав.

4. На додаток до Статті 5

Будь-які заходи, застосовані по відношенню до інвестицій, здійснених інвестором однієї з Договірних Сторін, які віднімають фінансові ресурси або інше майно з інвестицій або завдають суттєвих збитків вартості такої інвестиції, так само як і будь-які інші заходи, що мають еквівалентний ефект, розглядатимуться як один із заходів, згаданих у пункті 1 Статті 5.

5. На додаток до Статті 9

Згідно зі Статтею 9 (3) (b) арбітраж проводитиметься відповідно до арбітражних правил Комісії з Права Міжнародної Торгівлі Організації Об'єднаних Націй (UNCITRAL), так само як і з наступними положеннями:

а) Арбітражний суд складатиметься з трьох арбітрів; якщо вони не є громадянами жодної Договірної Сторони, вони повинні бути громадянами держав, які мають дипломатичні відносини з обома Договірними Сторонами.

Призначення арбітрів, коли необхідно, згідно з Правилами UNCITRAL повинно бути зроблено Президентом Арбітражного Інституту Стокгольмської Палати, відповідно до його повноважень. Арбітраж відбуватиметься в Стокгольмі, якщо обидві сторони в арбітражі не домовились про інше.

б) В разі прийняття своїх рішень Арбітражний Суд в будь-якому випадку застосовуватиме також положення цієї Угоди, так само як і принципи міжнародного права, визнані обома Договірними Сторонами.

Визнання та імплементація арбітражного рішення на території Договірних Сторін регулюватиметься відповідними національними законодавствами згідно з відповідними міжнародними конвенціями, сторонами яких вони є.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, до того ж належним чином уповноважені своїми відповідними Урядами, підписали цей Протокол.

Здійснено в м. Римі 2 травня 1995 р. у двох дійсних примірниках, українською, італійською та англійською мовами, причому всі тексти є рівно автентичними. У випадку будь-яких розбіжностей перевагу матиме текст англійською мовою.

За Уряд України

(підпис)

**За Уряд Італійської
Республіки**

(підпис)

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 28.12.2012 — 2012 р., № 97, стор. 416, стаття 3961, код акту 64960/2012